

HERKESE HEDİYE DVD

→ CORELLI'NİN MANDOLİNİ
→ SOL AYAĞIM

İstanbul

6 TL
KKTC
8 TL

Şehir dokun

Kasım 2012 / 10

KASIM AYI BITMEDEN
YAPMANIZ GEREKEN

100 ŞEY

Bu ayın kültür-sanat
ve eğlence haritası

LEZZETİN
KARE ASI
TEFTİŞTE
AYIN DENETİMİ
Raika

ÇÖP ŞİŞ SAVAŞLARI BAŞLADI

HIZLANDIRILMIŞ ŞEHİR TURU

J.Lo İLE
ÜÇ GÜN
ÜÇ GECE

NAZ ELMAS'I
BULABİLECEĞİNİZ
BEŞ ADRES

HIÇ GÖRMEDİĞİNİZ
ESKİ İSTANBUL
FOTOĞRAFLARI

ŞEHİR SAMURAYLARI KILIÇLARINI KUŞANDI

Stres atmak isteyen Uzak Doğu
dövüş sporlarını öğreniyor.

Hande Soral

VE ŞEHİR NOTLARI

"İstanbul sevgili
gibi. Uzak kalınca
özlüyorum"

EN GÜZEL ÇAY BAHÇELERİ

Hem demli, hem manzaralı

ISSN 2146-0442
23
9 772146 044002

Call Center

BİR BİNA
SİZİ İYİLEŞTİRİR,
MUTLU EDEBİLİR HATTA
ÇABUK ÖĞRENMENİZİN
SEBEBİ OLABİLİR.

İSTANBUL'UN MUTLU BİNALARI

Sağlık Merkezi

→ Çalıştığımız ofisler, tedavi gördüğümüz hastaneler, çocuklarımızın okuduğu okullar... Özetle ömrümüzü geçirdiğimiz binalar hayatımızı nasıl etkiliyor?

→ İstanbul'da kentsel dönüşümün gündemde olduğu şu günlerde "mutlu binalar"ın sırlarını Has Mimarlık'ın kurucusu Doğan Hasol'un mimar kızı Ayşe Hasol Erkin ile konuştuk.

Sağlık Merkezi

Call Center

• Ürün Dirier

Has Mimarlık, Türkiye’de, Bream yeşil bina lisansı değerlendiricisi ve Kanıtı Dayalı Tasarım Akreditasyon ve Sertifikası (EDAC) olan ilk ve tek mimarlık firması olarak biliniyor. İzmir Büyük Efes Oteli, Hyatt Regency Dushanbe, Cezayir El Aurassi Oteli projeleri ile Anadolu Sağlık Merkezi gibi çeşitli büyük hastane, otel ve ofis binalarının mimari proje çalışmalarını gerçekleştiren Has Mimarlık’ın kurucusu Doğan Hasol’un mimar kızı Ayşe Hasol Erktin ile, mimarinin insan psikolojisi ve sağlığı üzerine etkisi ile doğayla çatışmayan mimari üzerine konuştuk.

■ Yeşil mimarinin olmazsa olmazları nelerdir?

Ben “doğadan almayan” mimari diye tanımlıyorum. En önemli hususlar çevreye zarar vermemek, doğayla çatışmamak, doğanın bize sunduğu imkanlardan tasarruf etmek, projeyi mevcut bitki örtüsüne

zarar vermeyecek biçimde hazırlamak, yeraltı sularını kirletmemek, eğer yıkılmış bir bina var ise, çıkan malzemenin yeni inşaatta da kullanımını düzenlemektir. Ekolojik mimaride iki sertifika var, biri Bream, diğeri de Leed.

■ Doğayla çatışmamak derken nelerden bahsediyorsunuz?

Güneşin arzu ettiğimiz yönüne bakmamız lazım mimar olarak. Mesela İstanbul’da özellikle yaz aylarında batı güneşi çok kızgındır. Bu cepheleri korumak lazım. Ama güneydoğu güneşi çok arzu edilen bir güneştir, ılımandır. O tarafa da oturma odaları konulmalı. Binanın şekli ona göre yapılmalı. Tüm pencereleri batıya açarsanız oturan kişiye klima masrafı açarsınız. Gün ışığını da çok verimli kullanmak gerek. Güneş ışığı olmayan yerde elektrik kullanıyorsunuz çünkü. Koridorlar gün ışığını alacak şekilde yapılmalı. Belki dikkatinizi çekmiştir, artık otellerde banyo duvarlarını camdan yapmaya başladılar, bunun bir nedeni de elektrik tasarrufu. Gerekliğinde camlar jaluzyiyle kapatılabilir. Rüzgarın da olumlu ve olumsuz yönleri var. Örneğin İstanbul’da poyrazdan kaçarsınız ama güneyde tam tersine rüzgar alsın istersiniz. Eğim de ısı izolasyonu anlamında çok önemli bir avantaja dönüştürülebilir. Toprak yaz, kış sa-

bit 5 derecedir. Doğru bir mimaride bina yazın soğuk, kışın sıcak olacaktır. Bir de ışığın türleri de önemli. Kuzey ışığı sabit bir ışıktır ama odanın içine girmeyen bir ışıktır. Doğu ışığı ise yaşam sevinci verir. Kuzey ışığı donuktur depresiftir, müzelerde ve çizim atölyelerinde kullanılır çünkü sürekli sabit bir ışıktır ama yaşam sevinci vermez.

■ Mimarinin çevre haricinde insan psikolojisi üzerinde de etkisi var mı?

İspat edilmiş ciddi etkileri var. Mesela çok büyük ofislerde ortada oturanlar depresyona daha meyilli oluyor. Hangar

Ayşe Hasol Erktin

gibi ofislerde gün ışığına doğrudan maruz kalmayan çalışanlarda da depresyon belirtileri oluşuyor. Hastane mimarisinde kanıta dayalı tasarım diye bir yaklaşım var örneğin. ABD’de ortaya çıkmış, EDAC adında bir kuruluş tarafından sertifikalandırılıyor. Mesela Anadolu Sağlık Merkezi’ni biz bu yaklaşıma göre yaptık. Binayı, bütün hastaların yattıkları yerden dışarıdaki yeşil manzarayı görebilecekleri şekilde tasarladık. Bu şekilde hastaların daha çabuk taburcu olduğu, daha az ağrı kesiciye ihtiyaç duydukları ispatlanmış ABD’de. Mesela polikliniklerde sanat eserlerinin kullanılmasının da tansiyon ve nabız düşürdüğü ispat edilmiş deneylerle.

TIP ÖĞRENCİLERİNİ KAMÇILAYAN OKUL

■ Bu yaklaşım okul ve ofis binalarında da kullanılamaz mı?

Biz kullanıyoruz. EDAC’a da bildireceğiz çalışmalarımızı. Mesela Anadolu Sağlık Merkezi Tıp Fakültesi’ni yaptık. Bilinçli bir şekilde tüm sınıfları ana bir koridor etrafında topladık ki, öğrenciler sık sık görüşsünler ve bilgi alışverişinde bulunabilsinler diye. Avlular yaptık ki öğrencilerde toplanma isteği yaratsın, izole olmasınlar diye. Bir de ünlü tıp in-

sanlarının heykellerini yerleştirdik binaya ve bu heykellerde yansıtıcı yüzeyler kullandık. Böylece öğrenci bir heykele bakarken aynı anda kendi yansımalarını da görebilecek. Böylece kendini o kişi yerine koyup kendisiyle özdeşim kurabilecek. Bunun öğrenciyi kamçılayacağına inanıyoruz.

■ Ofislerle ilgili kanıta dayalı bir tasarımınız var mı?

Ofis ve insan psikolojisiyle ilgili en büyük sorun call center’larda yaşanıyor. Yüzlerce insan dip dibe ve sürekli şikayet dinliyorlar, birbirlerinin uğultusunu duyuyorlar. Biz bir call center da yaptık. Çıt çıkmayan çağrı merkezi oldu. Hiç kimse diğerinin

sesini duymuyor. Aydınlatmasını güneş ışığına en yakın şekilde düzenledik. Devamlı kameraların izlendiği güvenlik odası gibi karanlık ortamlarda da sorun oluyor. Buralarda da saksı bitkileri ve akvaryum gibi doğayla bağlantı kuracak unsurlar kullanılabilir.

■ Restoranların popüler olup olmamasında da belli mimari kurallar var mı?

Örneğin insanlar kapıya sırtlarını dönmek istemezler. Önce köşedeki masalar dolar. Bahçe varsa önce ağacın yakınındaki yerlere oturulur. Eğer insanların gelip geçtiği bir sokak değilse kimse köşe başı bir lokantaya girmek istemez, daha kuytu yerlere kaçmak ister.

MİDE BULANDIRAN VE BAŞ DÖNDÜREN BİNALAR

■ Peki mimari kuralların insan psikolojisi üzerinde yarattığı etkilere göre bir sorgu odası tasarlamak mümkün mü?

Elbette insanları rahatsız edecek ortamlar da tasarlayabilirsiniz. Örneğin ünlü mimar Zaha Hadid dar açılı köşelerden, sivri bitişlerden hoşlanan bir mimardır. Yaptığı bir müzeden çıkanların başı dönüp midesi bulanıyormuş. Resmen bina insanları tutuyormuş. Bazı müzelerde mesela Yahudi anma müzelerinde kapkaranlık koridorlardan geçirirler sizi ki biraz huzursuz olun, o insanların yaşadığı ızdırabı biraz anlayabilin, günlük hayattan kopabilin diye. Enstelasyonlar da öyledir. İrite eder, rahatsız eder. Alışıl gelmiş düzeninizi parçalamaktır amacı, böylece dünyaya yeni bir bakış açısıyla bakabilmenizi, mesajını daha kolay alabilmenizi sağlamak ister. Normalde rahatsız edecek bazı görüntülerin tam tersi etki yaptığı da olur. Mesela kimse otoyola, araç trafiğine bakarak yemek yemek istemez. Ama spor salonlarında önce araçlara bakan cam kenarındaki koşu bantları dolar.

■ İstanbul’daki kentsel dönüşüm ile ilgili tavsiyeleriniz neler?

Amaç sadece depreme dayanıklı bina yapmak olmamalı. Mahalle ve insan ölçeğinde düşünülmeli. Mahalleden kopan insan bir süre sonra toplumsal değerlerini ve insan ilişkilerini de kaybedecektir. Yoksa Levent-Maslak hattı gibi olur. Yani insani altyapısı olmaz.

İstanbul’daki Leed sertifikalı binalar

- Baylo Suites
- Birleşim ENG prdctn-admin Building
- Hilton Golden Horn
- Kavacık ticaret merkezi
- KFC Bostancı
- Li Fung Centre
- Metlife İstanbul
- Nidakule Göztepe
- Olive Plaza
- Philips Yönetim Ofisi
- Sabancı Üniversitesi
- Nanoteknoloji Merkezi
- Soyak Holding
- Turkish Engine Center
- TekfenOZ Kağıthane
- Unilever Yönetim Ofisi
- Wilo Pump Orhanlı

İstanbul’daki Breeam sertifikalı binalar

- 4 House Types / Aksan
- Kanyon Facility Management
- Güler Plaza
- Piri Reis Üniversitesi
- KGK Plaza
- UNFPA

